

PORKKANOIDEN
kaupan pitämistä koskevat
LAATUVAATIMUKSET FFV-10

VERSIO 2010

YHDISTYNEET KANSAKUNNAT
New York ja Geneve, 2010

HUOMAUTUS

Pilaantumisalttiiden tuotteiden laatuvaatimuksia käsittelevä työryhmä

Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (YK/ECE) pilaantumisalttiiden tuotteiden laatuvaatimusten asettamista ja laadun kehittämistä käsittelevän työryhmän kehittämät kaupan pitämistä koskevat laatuvaatimukset auttavat tukemaan kansainvälistä kauppaa, kannustamaan laadukkaaseen tuotantoon, parantamaan kannattavuutta ja suojaamaan kuluttajien etuja. Näitä laatuvaatimuksia käyttävät viranomaiset, tuottajat, kaupanharjoittajat, tuonti- ja vientiyritykset sekä muut kansainväliset organisaatiot. Ne koskevat erilaisia maataloustuotteita, kuten tuoreita hedelmiä ja vihanneksia, kuivia ja kuivattuja tuotteita, siemenperunoita, lihaa, leikkokukkia, kananmunia ja kananmunatuotteita.

Kaikki Yhdistyneiden kansakuntien jäsenet voivat osallistua työryhmän toimintaan tasaveroisesti. Lisätietoja pilaantumisalttiiden tuotteiden laatuvaatimuksista on verkkosivustossamme osoitteessa www.unece.org/trade/agr.

Nämä tarkistettut porkkanoita koskevat laatuvaatimukset perustuvat asiakirjaan ECE/TRADE/C/WP.7/GE.1/2010/8, jonka työryhmä on tarkistanut ja vahvistanut 66. istunnossaan.

Huomautus käännöksestä

Suomenkielinen käännös on epävirallinen. Vain työryhmän laatimat englannin-, ranskan- ja venäjänkieliset alkuperäistekstit ovat virallisia.

Tässä julkaisussa käytettyjä ilmaisia ja aineiston esittelytapaa ei tule katsoa Yhdistyneiden kansakuntien sihteeristön mielipiteenilmaukseksi minkään valtion, maa-alueen, kaupungin tai alueen tai niiden viranomaisten juridisesta asemasta tai niiden rajojen määrittämisestä. Yritysten nimien tai kaupan olevien tuotteiden mainitseminen ei tarkoita Yhdistyneiden kansakuntien tukea niille.

Koko aineistoa voidaan vapaasti lainata tai se voidaan painaa uudelleen, mutta lähde tulee tällöin mainita. Kommentteja tai kyselyitä voi lähettää seuraavaan osoitteeseen:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
[Sähköposti: agristandards@unece.org](mailto:agristandards@unece.org)

Porkkanoiden kaupan pitämistä koskevat laatuvaatimukset FFV-10

I. Tuotteen määritelmä

Nämä vaatimukset koskevat *Daucus carota* L. -lajin porkkanoita, jotka on tarkoitettu myytäviksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja porkkanoita lukuun ottamatta.

Porkkanoita voidaan tarjota myyntiin naatteineen tai ilman.

II. Laatu koskevat säännökset

Näiden vaatimusten tarkoituksena on määritellä kaupakunnostettujen ja pakattujen porkkanoiden laatu vientivalvontavaiheessa.

Jos laatuvaatimuksia kuitenkin sovelletaan viennin jälkeen, tuotteissa saattaa näkyä laatuvaatimuksiin verrattuna

- vähäistä tuoreuden ja nestejännityksen vähenemistä
- muihin kuin ekstraluokkaan luokitelluissa tuotteissa vähäistä tuotteen biologisesta kehitymisestä ja pilaantumisalttiudesta johtuvaa laadun heikkenemistä.

Tällaisia tuotteita voidaan pitää esillä myyntitarkoituksessa, saattaa myyntiin tai myydä, toimittaa tai pitää kaupan jollakin muulla tavoin ainoastaan, jos ne ovat mainittujen vaatimusten mukaisia. Tuotteiden haltija tai myyjä on vastuussa vaatimustenmukaisuuden noudattamisesta.

A. Vähimmäisvaatimukset

Ottaen huomioon kullekin luokalle vahvistetut erityismääräykset ja sallitut poikkeamat porkkanoiden on kaikissa luokissa oltava

- eheitä
- terveitä; tuotteita, joissa on mätää tai jotka ovat muuten pilaantuneet kulutukseen kelpaamattomiksi, ei sallita
- puhtaita eli
 - pestyjen porkkanoiden on oltava lähes vailla näkyviä vieraita aineita
 - pesemättömien porkkanoiden on oltava lähes vailla ylimääräistä multaa ja epäpuhtauksia
- lähes vailla tuholaisia
- lähes vailla tuholaisien aiheuttamia vaurioita
- kiinteitä
- haarautumattomia ja vailla sivujuuria
- vailla puumaisuutta
- vailla kukkavartta
- vailla epätavallista pintakosteutta eli riittävästi kuivattuja pesun jälkeen
- vailla vierasta hajua ja/tai makua.

Listittyjen porkkanoiden naatit on tasattava tai katkaistava kannan läheltä porkkanaa vahingoittamatta. Porkkanoiden kehitysasteen ja kunnon on oltava sellainen, että ne

- kestävät kuljetuksen ja käsittelyn
- saapuvat tyydyttävässä kunnossa määräpaikkaan.

B. Luokittelu

Porkkanat luokitellaan kolmeen luokkaan seuraavasti:

(i) Ekstraluokka

Tähän luokkaan luokiteltujen porkkanoiden on oltava erittäin hyvälaatuisia ja pestyjä. Niiden on oltava lajikkeelle tai lajiketyypille ominaisia.

Porkkanoiden on oltava

- sileitä
- tuoreen näköisiä
- säännöllisen muotoisia
- vailla säröjä (hiushalkeamia)
- vailla kolhiintumia ja halkeamia
- vailla pakkasvaurioita
- vailla vihreitä tai sinipunaisia/punaisia juurenniskoja.

Jos porkkanat tarjotaan myyntiin naatteineen, naattien täytyy olla tuoreen näköisiä.

Tuotteiden on oltava täysin virheettömiä, lukuun ottamatta hyvin vähäisiä pintavirheitä, jos nämä eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen tai pakkauksen ulkoasuun.

(ii) I luokka

Tähän luokkaan luokiteltujen porkkanoiden on oltava hyvälaatuisia. Niiden on oltava lajikkeelle tai lajiketyypille ominaisia.

Porkkanoiden on oltava

- tuoreen näköisiä.

Jos porkkanat tarjotaan myyntiin naatteineen, naattien täytyy olla tuoreen näköisiä.

Tuotteissa voi kuitenkin olla seuraavia vähäisiä virheitä, jos ne eivät vaikuta tuotteen yleisulkonäköön, laatuun, säilyvyyteen tai pakkauksen ulkoasuun:

- vähäisiä muotovirheitä
- vähäisiä värivirheitä
- vähäisiä arpeutuneita halkeamia
- käsittelystä tai pesusta aiheutuneita vähäisiä halkeamia tai säröjä
- juuren niskassa vihertävää tai sinipunaista/punaista väriä enintään
 - 1 senttimetrin pituudelta porkkanoissa, joiden pituus on enintään 10 senttimetriä
 - 2 senttimetrin pituudelta muissa porkkanoissa.

(iii) II luokka

Tähän luokkaan kuuluvat ne porkkanat, joita ei voida luokitella ylempiin luokkiin, mutta jotka vastaavat edellä määriteltyjä vähimmäisvaatimuksia.

Porkkanoissa voi olla seuraavanlaisia virheitä, jos niiden laatuun, säilyvyyteen tai ulkonäköön liittyvät olennaiset ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina:

- muotovirheitä
- värivirheitä
- arpeutuneita halkeamia, jotka eivät ulotu ytimeen asti
- käsittelystä tai pesusta aiheutuneita halkeamia tai säröjä
- juuren niskassa vihertävää tai sinipunaista/punaista väriä enintään
 - 2 senttimetrin pituudelta porkkanoissa, joiden pituus on enintään 10 senttimetriä
 - 3 senttimetrin pituudelta muissa porkkanoissa.

III. Kokoluokittelua koskevat säännökset

Koko määritellään naatittoman (listityn) porkkanan suurimman halkaisijan tai porkkanan painon mukaan.

Vähimmäiskoko on

- varhaisporkkanoilla¹ ja pienijuurisilla lajikkeilla 10 millimetriä, kun koko määritellään halkaisijan mukaan, ja 8 grammaa, kun koko määritellään painon mukaan
- varastoporkkanoilla ja suurijuurisilla lajikkeilla 20 millimetriä, kun koko määritellään halkaisijan mukaan, ja 50 grammaa, kun koko määritellään painon mukaan.

Enimmäiskoko on

- varhaisporkkanoilla ja pienijuurisilla lajikkeilla 40 millimetriä, kun koko määritellään halkaisijan mukaan, ja 150 grammaa, kun koko määritellään painon mukaan
- ekstraluokan varastoporkkanoilla ja suurijuurisilla lajikkeilla 45 millimetriä, kun koko määritellään halkaisijan mukaan, ja 200 grammaa, kun koko määritellään painon mukaan.

Tasakokoisuuden varmistamiseksi saman pakkauksen tuotteiden kokoero saa olla enintään

- 20 millimetriä tai 150 grammaa ekstraluokassa
- 30 millimetriä tai 200 grammaa I luokassa.

IV. Sallittuja poikkeamia koskevat säännökset

Tuotteille, jotka eivät ole asianomaisen luokan vaatimusten mukaisia, sallitaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa kussakin erässä eräitä laatu- ja kokopoikkeamia.

¹ Porkkanat, joiden kasvu ei ole pysähtynyt.

A. Sallitut laatu poikkeamat

(i) Ekstraluokka

Viisi prosenttia määrästä tai painosta saa olla porkkanoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät I luokan vaatimukset. Tämän luokan poikkeamien rajoissa enintään 0,5 prosenttia saa olla porkkanoita, jotka täyttävät II luokan laatuvaatimukset.

Lisäksi viisi prosenttia painosta saa olla porkkanoita, joiden juuren niskassa on vähäistä vihertymistä tai sinipunaista/punaista väriä.

(ii) I luokka

10 prosenttia määrästä tai painosta saa olla porkkanoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia mutta täyttävät II luokan vaatimukset. Tämän poikkeaman rajoissa enintään yksi prosentti tuotteista voi olla sellaisia, jotka eivät täytä II luokan vaatimuksia eivätkä vähimmäisvaatimuksia tai joissa on mätää. Tämän poikkeaman rajoissa ei kuitenkaan hyväksytä katkenneita ja/tai kärjettömiä porkkanoita.

Lisäksi 10 prosenttia painosta saa olla katkenneita ja/tai kärjettömiä porkkanoita.

(iii) II luokka

10 prosenttia määrästä tai painosta saa olla porkkanoita, jotka eivät vastaa tämän luokan vaatimuksia eivätkä täytä vähimmäisvaatimuksia. Tämän poikkeaman rajoissa enintään kaksi prosenttia tuotteista voi olla sellaisia, joissa on mätää.

Lisäksi katkenneita porkkanoita saa olla 25 prosenttia painosta.

B. Sallitut kokopoikkeamat

Kaikissa luokissa (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) sallitaan 10 prosenttia määrästä tai painosta porkkanoita, jotka eivät vastaa kokoluokittelua koskevia vaatimuksia.

V. Kauppakunnostusta koskevat säännökset

A. Tasalaatuisuus

Kunkin pakkauksen sisällön on oltava tasalaatuinen, ja pakkaus saa sisältää ainoastaan porkkanoita, jotka ovat samaa alkuperää, lajiketta tai lajiketyyppejä, laatu- ja kokoluokkaa (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan).

Myyntipakkaus voi kuitenkin sisältää selvästi eri lajiketyyppejä ja/tai väriä olevien porkkanoiden sekoituksia, jos tuotteet ovat tasalaatuisia ja kunkin lajiketyypin ja/tai värin osalta samaa alkuperää.

Pakkauksen sisällön näkyvän osan on edustettava koko sisältöä.

B. Pakkaaminen

Porkkanat on pakattava siten, että ne tulevat suojatuiksi sopivalla tavalla.

Pakkauksen sisällä käytettävien materiaalien on oltava puhtaita ja sellaisia, etteivät ne vahingoita tuotteita ulkoisesti tai sisäisesti. Kaupallisilla merkinnöillä varustettujen materiaalien, kuten paperien tai tarrojen, käyttö sallitaan, jos painatuksessa käytetään

myrkytöntä painoväriä ja tarran kiinnityksessä myrkytöntä liimaa.

Pakkauksissa ei saa olla mitään vieraita aineita.

VI. Merkitsemistä koskevat säännökset

Kussakin pakkauksessa² on oltava merkittynä sen yhdelle puolelle selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin seuraavat merkinnät:

A. Tunnistusmerkinnät

Pakkaaja ja/tai lähettäjä/rahtaaja:

Nimi ja fyysinen osoite (esim. katuosoite/paikkakunta/postinumero/alue ja maa, jos muu kuin alkuperämaa) tai kansallisen viranomaisen virallisesti hyväksymä tunnus³.

B. Tuote

- Jos sisältö ei ole näkyvissä:
 - ilmaisu "porkkanoita nippuna" tai "porkkanoita"
 - ilmaisu "varhaisporkkanoita" tai "varastoporkkanoita".
- ”Porkkanasekoitus” tai vastaava ilmaisu, kun kyseessä on selvästi eri lajiketyyppejä ja/tai väriä olevien porkkanoiden sekoitus. Jos tuote ei ole näkyvissä, on mainittava lajiketyypit ja/tai värit sekä niiden määrä kussakin pakkauksessa.

C. Tuotteen alkuperä

- Alkuperämaa⁴ ja vapaavalintaisesti tuotantoalue tai kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason paikannimi.
- Kun kyseessä on selvästi eri lajiketyyppejä ja/tai väriä olevien porkkanoiden sekoitus, kunkin lajiketyypin ja/tai värin nimen välittömässä läheisyydessä on mainittava sen alkuperämaa.

² Nämä merkitsemistä koskevat säännökset eivät koske pakkauksissa kaupan pidettäviä myyntipakkauksia.

³ Useiden maiden kansallinen lainsäädäntö edellyttää nimen ja osoitteen avointa ilmoittamista. Jos käytetään tunnusta, merkintä ”pakkaaja ja/tai lähettäjä (tai vastaava lyhenne)” on lisättävä lähelle tunnusta, ja tunnuksen edessä on oltava hyväksyjämaan ISO 3166 (alpha) -maa- tai aluekoodi, jos hyväksyjämaa ei ole sama kuin alkuperämaa.

⁴ Täydellinen tai yleisesti käytetty nimi.

D. Kaupalliset tiedot

- Luokka
- Koko (jos tuotteet luokitellaan koon mukaan) ilmoittamalla vähimmäis- ja enimmäishalkaisijat tai -painot (vapaaehtoinen)
- Nippujen lukumäärä (nippuina myyntiin tarjottavista porkkanoista).

E. Virallinen tarkastusmerkintä (vapaaehtoinen)

Hyväksytty 1962

Tarkistettu viimeksi 2010

OECD:n hedelmien ja vihannesten kansainvälisten vaatimusten soveltamista koskevassa järjestelmässä on julkaistu näiden laatuvaatimusten soveltamista koskeva kuvitettu opas. Julkaisu on saatavilla OECD:n kirjakaupasta osoitteesta www.oecdbookshop.org.
